

Polèmica reforma de la carretera Deià-Sóller, una de les més belles de Mallorca

La carretera de la por

En una de les zones amb un paisatge més idíl·lic de Mallorca, el Govern Balear vol transformar una sinuosa carretera de muntanya en una via ràpida. Artistes, veïnats, afectats i ecologistes s'hi oposen, però el Govern iniciarà les obres en pocs mesos.

Sóller i Deià són dos paradisiacs pobles del nord de Mallorca. La carretera que uneix les dues poblacions s'allarga sinuosament entre la mar i la muntanya. Diuen que és un exemple de carretera perfectament integrada dins el paisatge. Probablement perquè el paisatge és d'una bellesa de difícil comparació. Tothom que conegui la zona nord de Mallorca sabrà de les excel·lències d'aquests paratges. No en va tota la zona, i la resta de la Serra de Tramuntana, està catalogada com a "Paisatge Protegit" i espera, algun dia, ser declarada Parc Natural.

La passejada per la carretera Deià-Sóller, d'uns vuit quilòmetres de llargària, conforma, juntament amb la que uneix Deià i Valldemossa, un dels atractius turístics de Mallorca. Milers i milers de turistes recorren anualment aquests paisatges.

La carretera té un origen probable en els antics camins medievals. Va ser l'arxiduc Lluís Salvador qui els millorà, devers la dècada dels setanta del segle passat, i va

convertir en viables aquells antics camins, però sempre respectant-ne el traçat. Durant aquest segle s'hi han fet millores i sempre s'ha mantingut la forma de serp de la carretera, amb els seus revolts molt tancats. A principis dels setanta va ser eixamplada i millorada una mica. Des d'aleshores no s'hi han fet actuacions importants.

Amb el pas del temps i l'augment dels visitants i, lògicament, del trànsit, la carretera ha perdut seguretat. Tothom coincideix a assenyalar la necessitat de fer-hi importants millores per tal d'augmentar-ne la seguretat. Però amb el que ja no està tohom d'acord és amb el projecte que el Govern Balear ha presentat.

UN PROJECTE ANTIC

El primer projecte de modificació de la carretera va ser redactat pel Govern l'any 1986. Davant la gran oposició que tingué, l'executiu balear el retirà, sobretot a causa del descontentament que provocava en els

ajuntaments afectats. El 1991 el govern torna a la càrrega amb un projecte pràcticament idèntic al de 1986. Els ajuntaments, novament el rebutgen. Però l'any següent, el 1992, l'Ajuntament de Sóller canvia de majoria. Els nacionalistes del PSM són substituïts pels conservadors del PP-UM gràcies a una moció de censura. La nova majoria, d'acord amb l'ajuntament de Deià (PP-UM), presenta una sèrie d'alegacions davant la conselleria d'Obres Públiques. Aquestes alegacions són aparentment acceptades. A partir d'aleshores, el mes d'octubre del 92, els ajuntaments de Deià i Sóller ja accepten el projecte.

Aquestes modificacions apareixen en els plànols que la Conselleria mostra als afectats, però en canvi no es redacta un nou projecte que assumeixi les reformes. Aquesta circumstància fa desconfiar molts veïnats i els ecologistes, ja que, de fet, l'únic projecte existent és l'originari. La suposada reforma no és més que bones paraules. La Conselleria i els ajuntaments re-

clamen als afectats que tinguin "confiança" perquè faran les coses bé. Les persones afectades expliquen que el Govern dóna verbalment les màximes garanties, i els demana que confiïn en ells, però de cap manera s'ha refet formalment l'antic projecte. La Conselleria diu que un nou projecte ajornaria un mínim de dos anys les obres, "i la carretera no pot esperar més". I per això mateix demana confiança: "Anirem solucionant els problemes a mesura que fem la feina". Els ajuntaments creuen la Conselleria. Molts veïnats i ecologistes, no.

En síntesi, el projecte de reforma preveu eliminar diversos revolts, considerats molt perillosos, construint tres ponts, de manera que el traçat seria més recte; s'ampliaria la carretera per evitar els trams més estrets, que són de poc més de quatre metres; l'asfaltat seria completament nou; hi hauria diverses zones d'aturada de vehicles, una mena de miradors; i cada banda de carretera tendria una vorera d'un metre aproximadament. Totes aquestes obres són, per la Conselleria, una millora del traçat. Per l'oposició ecologista i alguns veïnats, es tracta, ni més ni menys, d'una carretera nova.

Segons el GOB, el projecte del Govern representa: un 75% de nou traçat, tres viaductes (de 90, 62 i 76 metres) de gran impacte ambiental, l'amplària de la via es duplica, es redueix un 25% del trajecte en una distància de 10 km i els accessos a les finques no queden resolts. Totes aquestes característiques, afirmen els ecologistes, fan d'aquestes obres una carretera nova i no una reforma, i per això no es pot fer, com pretén el Govern, per la via d'urgència. L'impacte de l'obra, segons el GOB, no es pot justificar en absolut per la necessitat de millorar les comunicacions Deià-Sóller. Els ecologistes hi veuen interessos particulars -empresaris de transport, hotelers i comerciants- darrere l'obra.

REACCIONS

La batllessa de Sóller, Isabel Alcover,

declarà a aquest setmanari: "L'actual projecte, amb les reformes admeses per la conselleria d'Obres Públiques, és acceptable per Sóller i Deià. De fet, les reformes són fruit de l'acord previ entre els dos ajuntaments i la posterior negociació amb la Conselleria. Tot i que no van acceptar totes les reformes, pens que tal com ha quedat és un projecte bo per als dos pobles. Hem de tenir present que és imprescindible fer la reforma i crec que així ho han entès els afectats. He de dir que tots han passat per aquí, per l'ajuntament, a signar les actes de prèvia ocupació."

Entre els afectats, que s'uneixen en l'organització Amics de Tramuntana, no hi ha tant d'optimisme. Les persones consultades per EL TEMPS reconeixen que la reforma és imprescindible, però desconfien

de la carretera es va fer a Deià el cap de setmana del 13 i 14 de febrer. Tot el poble era ple de cartells contra el projecte d'Obres Públiques. Misteriosament, durant una nit, els cartells van desaparèixer i una de les persones que els repartí es trobà amb la finestra de la seva furgoneta rompuda. També s'han produït coaccions verbals a membres del GOB.

A pesar d'aquests intents de coacció, les protestes van creixent. Ferran Garcia, president de l'associació de veïnat de Lluc Alcari, una de les zones més afectades, es mostra totalment en contra del projecte: "No es tracta de no reformar, sinó de reformar d'acord amb les característiques paisatgístiques d'aquesta zona".

Lucía Graves, filla de l'escriptor Robert Graves, que visqué durant anys fins la seva mort a Deià, és

una de les abanderades de l'oposició a la reforma que projecta la Conselleria. La colònia d'estrangers residents i, sobretot, la d'artistes són els més crítics. El pintor Mati Klarwein, resident a Deià, ha fet una crida pública dirigida a tots els mallorquins per a protegir la zona: "Si vostès construeixen noves carreteres i ponts de ciment pertot, destrossaran un dels paisatges més bells d'Europa. És incon-

cebible que la gent de Mallorca continuï practicant encara la política de desenvolupament cec, que si bé pot donar treball a alguns dels habitants i pot enriquir a unes poques empreses constructores, l'alt preu a pagar és la transformació d'una de les últimes belles costes del litoral mediterrani en un altre malson urbà". Aquest paràgraf és un extracte de la carta que Klarwein i altres pintors han adreçat a la societat mallorquina.

En el fons, el problema és molt senzill. En qualsevol país civilitzat que tengués una ruta com la de Deià-Sóller les lleis es farien perquè els vehicles no causaren impacte en el paisatge. A Mallorca es provoca un impacte paisatgístic perquè els vehicles que passen per la carretera puguin ser més grans.

Miquel Payeras

de la Conselleria. Creuen que respon més a interessos aliens als pobles. "Es curiós que certs sectors de botiguers, hotelers i transportistes fan una gran pressió en favor d'aquesta ampliació. El que volen no és tant arreglar la carretera com canviar-la per tal de permetre el pas de vehicles de gran capacitat".

El fet que no hi hagi un projecte clar per part de la Conselleria fa que els afectats tinguin un gran recel. "Quan anem a parlar amb la Conselleria i ens diuen que no ens hi preocupem, ens ho diuen de tal forma que no saps mai si et diuen que et portis bé i no protestis gaire, i així el perjudici serà mínim, o que efectivament no cal preocupar-se pel projecte. La veritat és que molts tenim por".

Una por que els últims mesos s'ha incrementat. La darrera acció contra la reforma